

Főoldal>Képzések, igazságügyi hálózatok és ügynökségek>Igazságügyi szakemberek képzése>Az európai igazságügyi képzéssel kapcsolatos politika

Az európai igazságügyi képzéssel kapcsolatos politika

Az igazságügyi szakemberek uniós jogi képzése elengedhetetlen az uniós jog helyes és hatékony alkalmazásának biztosításához, a határokon átnyúló eljárások során az igazságügyi szakemberek közötti kölcsönös bizalom előmozdításához, valamint az uniós értékek és alapelvek – például a jogállamiság – megvalósításának támogatásához. A képzés arra irányul, hogy az igazságügyi szakemberek (a bírók, az ügyészek, a bírósági dolgozók, az ügyvédek, a közjegyzők, a végrehajtók, a pártfogó felügyelők, a börtönök munkavállalói stb.) képesek legyenek felismerni az uniós jog szerepét a mindennapi tevékenységük során, és képesek legyenek annak teljes körű érvényesítésére, valamint az uniós jogból eredő jogok és kötelezettségek tiszteletben tartásának biztosítására a nemzeti és a határokon átnyúló bírósági eljárásokban.

Az uniós igazságügyi képzés létfontosságú valamennyi gyakorló jogász, így a bíróságok személyzete, az ügyvédek, a végrehajtók, a közjegyzők és a közvetítők, és különösen a bírák és ügyészek számára.

A Lisszaboni Szerződés hatáskörökkel ruházta fel az Európai Uniót arra vonatkozóan, hogy támogassa a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködést „a bírák, ügyészek és az igazságszolgáltatási alkalmazottak képzésének támogatása” révén. Azóta az uniós jogra vonatkozó igazságügyi képzés előmozdította az uniós jog helyes és egységes alkalmazását, és megteremtette a kölcsönös bizalmat a határokon átnyúló bírósági eljárások során, elősegítve ezzel az európai igazságszolgáltatási térség kiépítését.

2011-ben az Európai Bizottság közzétette **„Az uniós jogérvényesülésbe vetett bizalom kiépítése – az európai igazságügyi képzés új dimenziója” című közleményt, amelynek 2020-ban lejárt az érvényessége.** E közlemény célja az volt, hogy új dimenziót nyisson az európai igazságügyi képzésben, és hogy 2020-ra megvalósítsa az EU igazságügyi szakemberei felének (800 000 főnek) a képzését. A Bizottság, a tagállamok, a nemzeti és az uniós képzésszolgáltatók, valamint az igazságügyi szakemberek határozott, kölcsönös elkötelezettségének köszönhetően ezt a célt már 2017-ben, két évvel a kitűzött időpont előtt sikerült elérni.

2019-ben a Bizottság elfogadta a **2011 és 2020 közötti időszakra szóló európai igazságügyi képzési stratégia értékelését**. Az értékelésből kiderült, hogy a stratégiának köszönhetően nőtt a képzési tevékenységek száma, és egyes új tevékenységfajtákat is előmozdított, például a csereprogramokat. A stratégia az igazságügyi szakemberek több kategóriája – különösen a bírák és az ügyészek – esetében is hozzájárult az uniós jogi képzések javításához. Emellett növelte az olyan hálózatok kapacitását, mint például az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN), valamint megerősítette az uniós szintű hálózatokat és képzésszolgáltatókat.

Az **európai igazságügyi képzésről szóló 2020. évi statisztikai jelentésből** látható, hogy 2019-ben továbbra is kiemelkedően magas volt a képzésben részt vevő igazságügyi szakemberek száma: több mint 182 000 igazságügyi szakember részesült az uniós jogról szóló képzésben. Azonban a képzésben való részvétel mértéke terén továbbra is eltérések tapasztalhatók a tagállamok, valamint a különböző igazságügyi szakmák között.

A 2011 és 2020 közötti időszakra szóló európai igazságügyi képzési stratégia elfogadása óta levont tanulságok alapján és az azóta bekövetkezett változásokra figyelemmel az Európai Bizottság bevezetett egy átfogó igazságügyi képzési csomagot, amelynek célja, hogy még több igazságszolgáltatási rendszert és igazságügyi szakembert támogasson, azáltal, hogy felkészíti őket a XXI. század kihívásaira, valamint az uniós jog folyamatos változására; a csomag a következőket foglalja magában:

a **2021 és 2024 közötti időszakra szóló új európai igazságügyi képzési stratégia,**

a Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság **9. 2020. évi éves jelentése az európai igazságügyi képzésről,**

és az **Európai Képzési Platform (ETP)** bevezetése az európai igazságügyi portálon.

A képzési csomag magját alkotó új stratégia ambiciózus képzési célokat és új prioritásokat határoz meg:

Az új stratégia új operatív célkitűzéseket határoz meg, amelyek a különböző igazságügyi szakmák igényeihez igazodnak.

Szélesebb célközönségre és új földrajzi hatókörre koncentrálnak annak érdekében, hogy az igazságügyi szakemberek igényeinek megfelelően foglalkozzon az új kihívásokkal.

Az igazságügyi képzésnek még jobban elő kell mozdítania a közös jogállamisági kultúrát, gondoskodnia kell az alapvető jogok védelméről, fokoznia kell az igazságügyi digitalizációját, valamint a jogi oktatáson túlmenően is támogatnia kell a szakmai készségek fejlesztését, és egyúttal azt is biztosítania kell, hogy gyorsan elérhetővé váljanak az új képzési igényekre reagáló új képzési lehetőségek.

Az elsődleges cél a bírók és az ügyészek képzése, azonban a stratégia valamennyi igazságügyi szakembere kiterjed, így a bírósági dolgozókra, az ügyvédekre, a közjegyzőkre, a végrehajtókra, a közvetítőkre, a jogi tolmácsokra és fordítókra, a bíróság szakértőkre, valamint bizonyos esetekben a börtönök munkavállalóira és a pártfogó felügyelőkre is. Különösen a bírósági dolgozók és az ügyvédek képzései maradnak el a többi képzéstől, és ezt a problémát kezelni kell. A börtönök munkavállalói és a pártfogó felügyelők olyan új célközönséget jelentenek, amelyre az előző stratégia nem terjedt ki.

A stratégia az uniós igazságügyi szakembereket helyezi előtérbe, de emellett támogatja a Nyugat-Balkán uniós tagsággal kapcsolatos kilátásait is, valamint nem európai országokat – különösen Afrikában és Latin-Amerikában – is támogat a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság megerősítésében.

Az Európai Bizottság az uniós jogról szóló magas színvonalú, határokon átnyúló képzési projekteket fog támogatni a különböző rendelkezésre álló uniós alapok, például a jövőbeli igazságügyi program, valamint a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program keretében.

Az említett új célkitűzések elérése **valamennyi érdekelt fél közös felelőssége.** A tagállamoknak, az igazságszolgáltatási tanácsoknak, a **nemzeti és az európai igazságügyi képzési szervezeteknek,** valamint az igazságügyi szakembereknek mind nemzeti, mind európai szinten **elkötelezettnek** kell lenniük az uniós jog és annak végrehajtásának a nemzeti és a helyi képzésekbe való integrálására, valamint az uniós joggal kapcsolatos képzési tevékenységek és a résztvevők számának növelése mellett.

Cselekvési tervek

A Bizottság továbbra is fenntartja az igazságügyi képzés melletti határozott elkötelezettségét az eddig elért eredmények folytatásának biztosítása érdekében, valamint azért, hogy az új kihívások kezelésére az igazságügyi szakemberek igényeivel összhangban kerüljön sor. Az európai igazságügyi képzés olyan átfogó témakör és eszköz, amely biztosítja az EU igazságügyi politikai eszközeinek megfelelő alkalmazását. A képzésnek tükröződnie kell a határokon átnyúló uniós együttműködés terén alkalmazott kezdeményezések többségében és a jogállamisági kezdeményezésekben is.

Az európai igazságügyi képzési projektekre rendelkezésre álló **uniós pénzügyi támogatással** kapcsolatban a

Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság, a Versenypolitikai Főigazgatóság, a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság, valamint az **Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF)** weboldalán érhető el tájékoztatás.

A Bizottság az új stratégia kiegészítéseként létrehozta az **Európai Képzési Platformot (ETP-t)**. Az Európai Képzési Platform olyan keresőeszköz, amelynek segítségével az igazságügyi szakemberek az uniós jogról szóló, az EU-ban megszervezett képzéseket, valamint az önálló tanuláshoz szükséges képzési

anyagokat kereshetnek. Az igazságügyi szakemberek az uniós jogról szóló képzéseket kereshetnek a platformon, és naprakészen tájékozódhatnak a különböző nyelveken tartott képzésekről. Az Európai Képzési Platform első tesztidőszakára 2021-ben kerül sor a négy elismert uniós szintű igazságügyi képzésszolgáltató, azaz az **Európai Igazságügyi Képzési Hálózat** (EJTN), az **Európai Jogi Akadémia** (ERA), az **Európai Közigazgatási Intézet** (EIPA) és az **Európai Doktori Intézet** (EU) részvételével. A Bizottság a platformhoz olyan naprakész és azonnal felhasználható képzési anyagokkal, illetve kézikönyvekkel járul hozzá, amelyek elsősorban az Unió pénzügyi támogatásának köszönhetően készültek el.

A jelenlegi helyzet értékelése

A Bizottság éves jelentést tesz közzé angolul a gyakorló jogászok uniós jogról szóló képzésben való részvételéről az Európai Unióban:

2022. évi jelentés [PDF](#) (2646 Kb) [en](#)

2021. évi jelentés [PDF](#) (3912 Kb) [en](#)

2020. évi jelentés [PDF](#) (3272 Kb) [en](#)

2019. évi jelentés [PDF](#) (2692 Kb) [en](#)

2018. évi jelentés [PDF](#) (2588 Kb) [en](#)

2017. évi jelentés [PDF](#) (3019 Kb) [en](#)

2016. évi jelentés [PDF](#) (1515 Kb) [en](#)

2015. évi jelentés [PDF](#) (1742 Kb) [en](#)

2014. évi jelentés [PDF](#) (1927 Kb) [en](#)

2012. évi jelentés [PDF](#) (2265 Kb) [en](#), amely 2013-ban került közzétételre,

2011. évi jelentés [PDF](#) (512 Kb) [en](#), amely 2012-ben került közzétételre.

A Bizottság 2013 óta támogatja az AIAKOS-t, az **Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) által kezelt, kezdő bírának és ügyészeknek szóló kéthetes csereprogramot**. A Bizottság az **európai igazságügyi portál** támogató szerepének népszerűsítése, **valamint gyakorlati** – például a képzési módszertanokról és az értékelési eljárásokról szóló – **iránymutatások** formájában kiegészítő intézkedéseket is kidolgozott.

2013-ban és 2014-ben a Bizottság az Európai Parlament javaslata alapján végrehajtotta az **európai igazságügyi képzésről szóló kísérleti projektet**, amely a jogi szakemberek uniós joggal kapcsolatos képzésére vonatkozó bevált módszerek meghatározására irányult. Az eredmények itt olvashatók:

Az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) által készített **Tanulmány a bírák és az ügyészek képzésének bevált módszereiről** (Study on best practices in training of judges and prosecutors):

A jelentés **angol nyelven** [PDF](#) (1619 Kb) [en](#) érhető el. Az összefoglaló **angolul** [PDF](#) (593 Kb) [en](#) és **franciául** [PDF](#) (589 Kb) [fr](#) érhető el.

A bevált képzési gyakorlatokról szóló tájékoztatók a portál „**bevált gyakorlatok**” részében található. Ezek segítséget nyújtanak valamennyi jogi szakma oktatójának és képzésszolgáltatójának abban, hogy olyan témákban fejlesszék gyakorlati munkájukat, mint a képzési igények felmérése, a képzés módszertana vagy értékelése.

Az Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsa (CCBE) és az EIPA Bírák és Jogászok Európai Központja által készített **Tanulmány az ügyvédek uniós joggal kapcsolatos képzésének helyzetéről** (Study on the state of play of lawyers' training in EU law):

A jelentés **angolul** érhető el **egy interaktív magazinban** [PDF](#) (2857 Kb) [en](#), valamint **pdf formátumban** [PDF](#) (1807 Kb) [en](#). Az összefoglaló **angolul** [PDF](#) (593 Kb) [en](#) és **franciául** [PDF](#) (589 Kb) [fr](#) érhető el.

Az ügyvédek tagállami képzési rendszereiről szóló tájékoztatók a portál jogi szakemberek nemzeti szintű képzéseit bemutató részében található. Ez a tájékoztatás a nemzeti ügyvédi kamarák és ügyvédi hatóságok segítségére lehet az uniós letelepedési jogát gyakorolni kívánó, állásra pályázó ügyvédek képzési hátterének felmérésekor.

A jelentés néhány melléklete itt megtalálható **angolul**, például:

B. melléklet – a konzultáció eredményei [PDF](#) (2140 Kb) [en](#)

H. melléklet: **1. kérdőív a képzési rendszerekről** [PDF](#) (164 Kb) [en](#) és a kapcsolódó **magyarázatok** [PDF](#) (163 Kb) [en](#),

2. kérdőív a képzésszolgáltatókról [PDF](#) (286 Kb) [en](#) és a kapcsolódó **magyarázatok** [PDF](#) (234 Kb) [en](#)

3. kérdőív a bevált képzési gyakorlatokról [PDF](#) (286 Kb) [en](#) és a kapcsolódó **magyarázatok** (62 Kb).

A projekt weboldala [itt](#) érhető el.

Az EIPA Bírák és Jogászok Európai Központja, a Justice Coopération Internationale (JCI, Franciaország), a Centro de Estudios Jurídicos (Spanyolország), a Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury (Lengyelország), valamint a szövetségi Staatsministerium der Justiz und für Europa (Németország) konzorciuma által készített **Helyzetjelentés a bírósági tisztviselők uniós jogi képzéséről és a bírósági tisztviselők képzésével foglalkozó szolgáltatók közötti uniós szintű együttműködés előmozdításáról** (Study on the state of play of court staff training in EU law and promotion of cooperation between court staff training providers at EU level):

A tanulmány **angol nyelven** [PDF](#) (1379 Kb) [en](#) érhető el. Az összefoglaló **angolul** [PDF](#) (909 Kb) [en](#) és **franciául** [PDF](#) (893 Kb) [fr](#) érhető el. A vizsgálat bírósági tisztviselők képzésének fejlesztésére vonatkozó ajánlásai szintén **angolul** [PDF](#) (938 Kb) [en](#) és **franciául** [PDF](#) (950 Kb) [fr](#) érhetőek el.

Az uniós bírósági tisztviselők főbb feladatainak és szerepköreinek összefoglalása **ebben a táblázatban** [PDF](#) (383 Kb) [en](#) található. A tagállami bírósági tisztviselők főbb feladatainak részletes leírását hamarosan közzétesszük a portál tagállamokkal foglalkozó oldalain.

A bírósági tisztviselők tagállami képzési rendszereinek leírását a portál „**Jogi szakemberek nemzeti szintű képzései**” részében tesszük majd közzé.

Az EJTN által koordinált, **az európai igazságügyi képzésben érdekelt felek közötti együttműködés előmozdítására irányuló projekt** (Project to promote the cooperation between judicial stakeholders concerned by European judicial training):

A jelentés **angol nyelven** [PDF](#) (1499 Kb) [en](#) érhető el. Az összefoglaló **angolul** [PDF](#) (631 Kb) [en](#) és **franciául** [PDF](#) (630 Kb) [fr](#) érhető el.

Az európai szintű igazságügyi képzési hálózat szerepéről szóló tájékoztatók a portál „**Európai képzési hálózatok és struktúrák**” részében található.

Előzmények

2006-ban az Európai Bizottság **közleményt** intézett az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz az Európai Unió belüli igazságügyi képzésről.

2008-ban a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői **állásfoglalást** fogadtak el a bírák, az ügyészek és az igazságügyi alkalmazottak Európai Unió belüli képzéséről.

2009-ben az Európai Parlament egy francia nyelvű [tanulmányt tett közzé az igazságügyi képzés Európai Unióban történő megerősítéséről](#) (553 Kb)

A Lisszaboni Szerződés 2009. decemberi hatálybalépése jogalapot teremtett az európai igazságügyi képzéssel kapcsolatos intézkedések meghozatalához. Így „a bírák, ügyészek és az igazságszolgáltatási alkalmazottak képzésének támogatása” a 81. és a 82. cikkben a polgári, a kereskedelmi ügyekben, és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés erősítéséhez szükséges intézkedések között szerepel.

2009 decemberében a Tanács elfogadta a [Stockholmi Programot](#), amelynek központi kérdése a valamennyi jogi szakmára kiterjedő európai igazságügyi képzés.

Az európai igazságügyi képzés jelentőségét a Bizottság már a Stockholmi Program végrehajtásáról szóló [cselekvési tervben](#) és az uniós polgárságról szóló 2010. évi [jelentésben](#) is kinyilvánította. Az Európai Parlament is folyamatosan hangsúlyozta, hogy a megfelelő igazságügyi képzés jelentősen hozzájárul a belső piac működésének javításához, és megkönnyíti a polgárok számára a [jogaik](#) gyakorlását.

2010 végén a Bizottság konzultációt kezdeményezett az érdekelt felekkel, köztük a tagállamokkal, az igazságügyi fórum (Justice Forum) tagjaival, valamint az [európai képzési hálózatokkal és struktúrákkal](#) és azok tagjaival. A konzultáció eredményeinek összefoglalója [itt](#) (192 Kb) található.

2011. szeptember 13-án az Európai Bizottság jóváhagyta

„[Az uniós jogérvényesülésbe vetett bizalom kiépítése – az európai igazságügyi képzés új dimenziója](#)” című közleményt.

Az európai igazságügyi képzésről szóló, 2011. október 27-i és 28-i következtetéseiben ([angolul érhető el](#)), a Bel- és Igazságügyi Tanács szorgalmazta az elérhető uniós jogi képzésekre, valamint a képzésben részesült jogászok számára vonatkozó információk Bizottsággal történő évenkénti megosztására, továbbá felkérte a Bizottságot, hogy fontolja meg az európai igazságügyi képzésről szóló éves jelentés elkészítését.

2012-ben az Európai Parlament egy kísérleti projektet javasolt az európai igazságügyi képzésre, azzal a céllal, hogy hozzájáruljon az alábbiakhoz:

a bírák, ügyészek és az igazságügyi szakemberek nemzeti jogi rendszerrel és hagyományokkal és uniós joggal kapcsolatos képzésében bevált módszerek meghatározása,

az uniós jogról és a nemzeti jogi rendszerekről szóló képzés bírák, ügyészek és igazságügyi szakemberek részére történő nyújtásának leghatékonyabb módjainak meghatározása helyi szinten, valamint az uniós bírák és ügyészek közötti párbeszéd és koordináció előmozdítása,

az uniós igazságügyi képzésszolgáltatók ösztönzése a bevált gyakorlatokkal kapcsolatos eszmecsere, valamint azok uniós szintű terjesztésére, és az EJTN és a nemzeti igazságügyi képzési intézmények közötti együttműködés fejlesztése. Ebben olyan képzésszolgáltatók vesznek majd részt mint az Európai Jogi Akadémia, és olyan európai szintű szakmai szövetségek, mint az Igazságszolgáltatási Tanácsok Európai Hálózata, az Európai Legfelsőbb Bírósági Bírók Hálózata, Európai Unió Államtanácsainak és Legfelső Közigazgatási Bíróságainak Szövetsége és a Legfelső Bíróságok Főügyészeinek Hálózata.

2013 novemberében Reding alelnök [„A jogi képzés: az európai igazságügy kiválóságának alapvető eszköze”](#) címmel angol nyelven beszédet tartott az Európai Parlament műhelytalálkozóján.

2016 júniusában az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) kilenc igazságügyi képzési elvet fogadott el, amelyek egyszerre szolgálnak alapul az igazságügyi szakma képzési igényeinek kezelésére, valamint keretet biztosítanak a képzésszolgáltatóknak a bírák és ügyészek részére történő képzés tervezéséhez és nyújtásához. Az elvek olyan kérdésekre irányulnak, mint a munkaidőben végezhető igazságügyi képzéshez való jog, a szükséges források rendelkezésre bocsátásáért való felelősség, a kötelező alapképzés az életpálya elején, a modern tanítási módszerek használata, valamint a technikai és nem jogi kérdések felvétele a képzési témakörök közé. Az elvek szövege és a háttérinformáció [itt érhető el angolul és franciául](#).

2019-ben a Bizottság elfogadta a [2011 és 2020 közötti időszakra szóló európai igazságügyi képzési stratégia értékelését](#). Az értékelés és a Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság 2019. évi jelentései, valamint az igazságügyi szakemberek uniós jogi képzéseken való részvételére vonatkozó statisztikák és adatok alapján látható, hogy a célkitűzések összességében hatékonyan megvalósultak. Az értékelésből a következők derültek ki: Már 2017-ben, két évvel a kitűzött időpont előtt sikerült elérni a 2011. évi közlemény fő célkitűzését, amely szerint 2011 és 2020 között az uniós igazságügyi szakemberek felének (800 000 főnek) részt kell vennie az uniós jogról szóló képzésen.

Az évek során a megcélzott igazságügyi szakemberek szinte valamennyi kategóriájában sikerült elérni azt a célkitűzést, hogy éves szinten az egyes szakmákhoz tartozó szakemberek 5%-a vegyen részt képzésben.

A stratégiának köszönhetően nemcsak a képzési tevékenységek száma nőtt, hanem egyes új tevékenységfajtákat is előmozdított, például a csereprogramokat.

Az igazságügyi csereprogram évi 1200 résztvevőre vonatkozó célkitűzését sikerült meghaladni, és a képzési tevékenységek száma is folyamatosan nőtt.

Az AIAKOS program határozott előrelépést jelent azon célkitűzés megvalósítása felé, amely szerint minden újonnan kinevezett bírónak és ügyésznek részt kell vennie a nemzeti igazságügyi képzési intézmények által megszervezett valamely csereprogramban.

A stratégia eredményeként szinte megduplázódott az igazságügyi szakemberek uniós programokon keresztül történő képzése céljából rendelkezésre bocsátott források összege.

Emellett a stratégia segítette megnövelni az olyan hálózatok kapacitását, mint például az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN), valamint megerősítette az uniós szintű hálózatokat és képzésszolgáltatókat, például az Európai Jogi Akadémiát (ERA) és az Európai Közigazgatási Intézetet (EIPA – Luxemburg).

Kapcsolódó tanulmányok

[Az igazságügyi képzés megerősítése az Európai Unióban](#) (1694 Kb) , 2009. április, franciául

[Igazságügyi képzés a tagállamokban](#) (Judicial training in the EU Member States), 2011, angolul

Az Európai Parlament műhelytalálkozója: „a gyakorló jogászok képzése: az uniós jog és a bírói mesterség tanítása” (the training of legal practitioners: teaching EU law and judgecraft): [I. rész – Az uniós jog megismerése és az ahhoz való hozzáférés:Néhány bevált gyakorlat](#), valamint:

[II. rész – A kölcsönös bizalom növelése](#) (angolul), 2013

Utolsó frissítés: 31/05/2023

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.